

Het MKB, de groene motor van de economie in de Stedendriehoek

Het MKB: de groene motor van de economie in de stedendriehoek

- 16.00 uur** Welkom door **Cathelijne Pape**, sectordirecteur Techniek & Mobiel
- 16.05 uur** Presentatie programma door de **dagvoorzitter Renate Smit-Veld**
- 16.05 uur** **Arko van Brakel** – keynote speaker
- 16.30 uur** **Annemarie van der Wees**, Saxion
- 16.50 uur** **Hans Lenderink**, Ondernemershuis
- 17.10 uur** Pauze
- 17.20 uur** **Sjoerd de Vries**, TINT
- 17.40 uur** **Bert Jimmink**, Practoraat DEC
- 18.00 uur** **Sjoerd Westra**, Technohub Technieklab
- 18.20 uur** Netwerkborrel en infomarkt
- 19.00 uur** Afsluiting

Arko van Brakel

Keynote speaker

- Arko neemt ons mee in zijn visie op de innovatiekracht van het regionale MKB

Be the Change...

(klinkt net ff lekkerder dan: b en de verandering)

Ondernemen met Impact

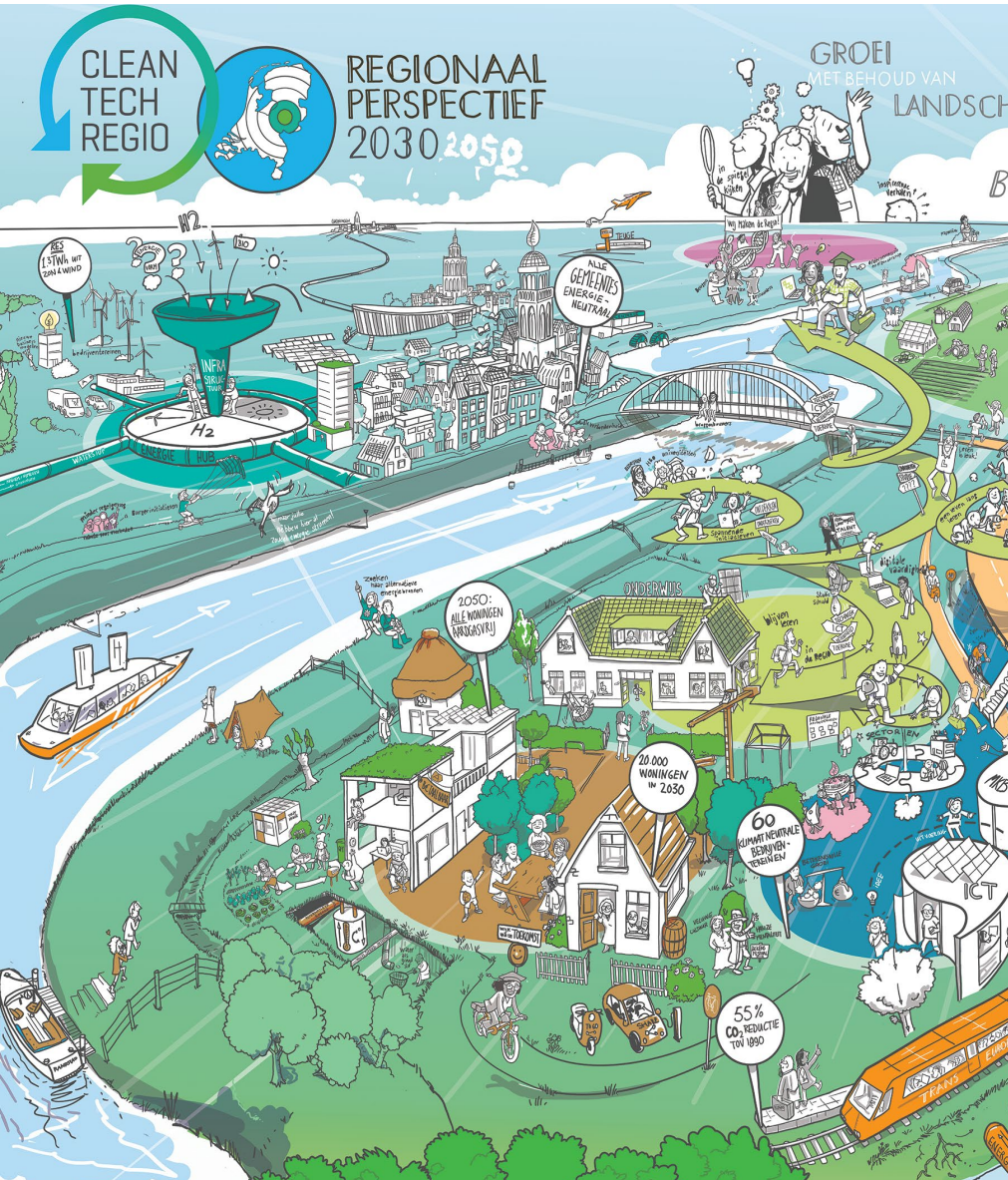
Arko van Brakel
Strategisch Verbinder

“Failure is the mother
of all success”

*Oud chinees gezegde
(in het Engels 😊)*

De overeenkomst tussen Deventer, onze Regio en het apenstaartje: *luisteren naar je klant!*

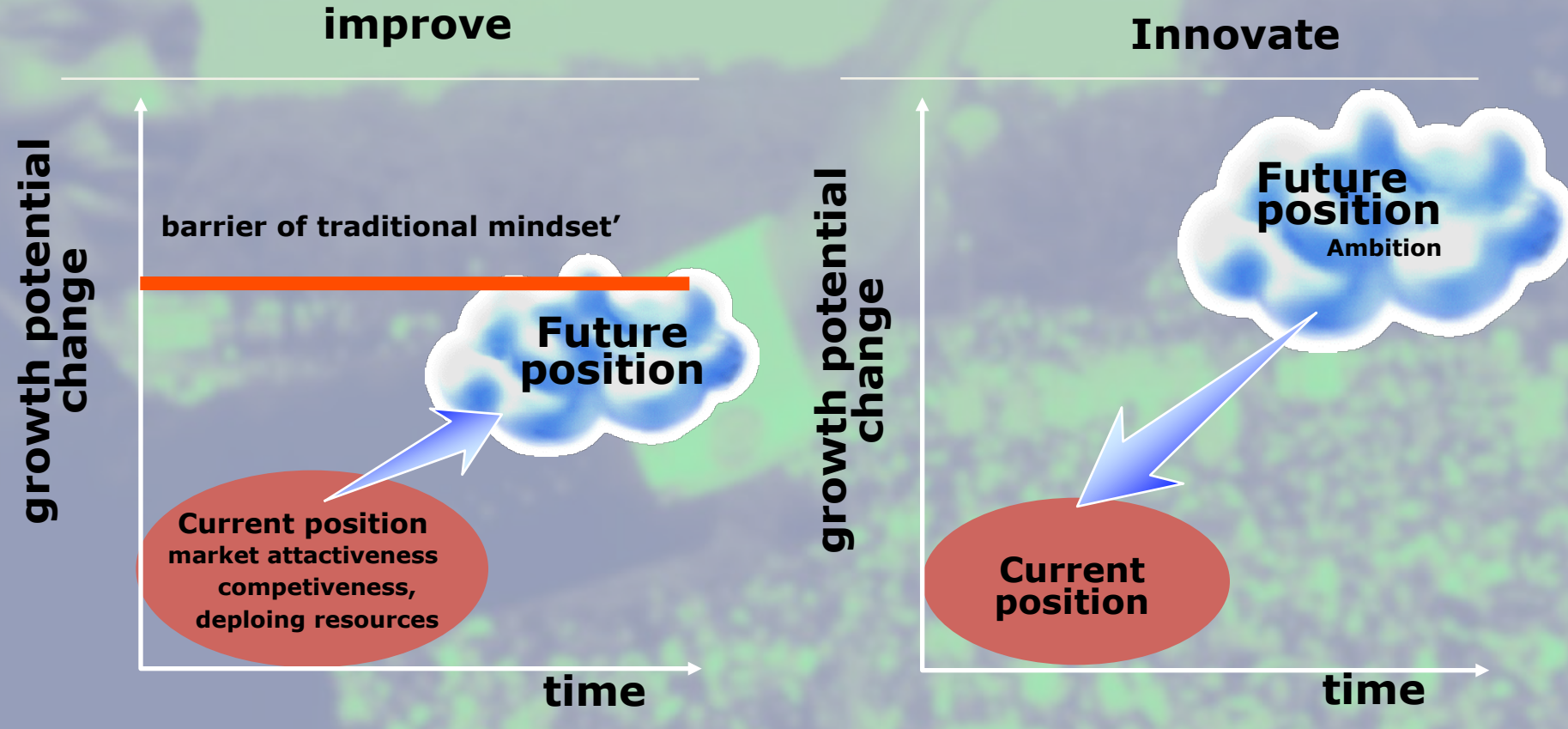
Be Curious.
020-6256161

EURONET INTERNET

**“I HAVE
A DREAM”**

Weet je nog? Durf te dromen!

Voor nieuwe ideeën en innovaties moeten we onze patronen in denken en gedrag doorbreken.

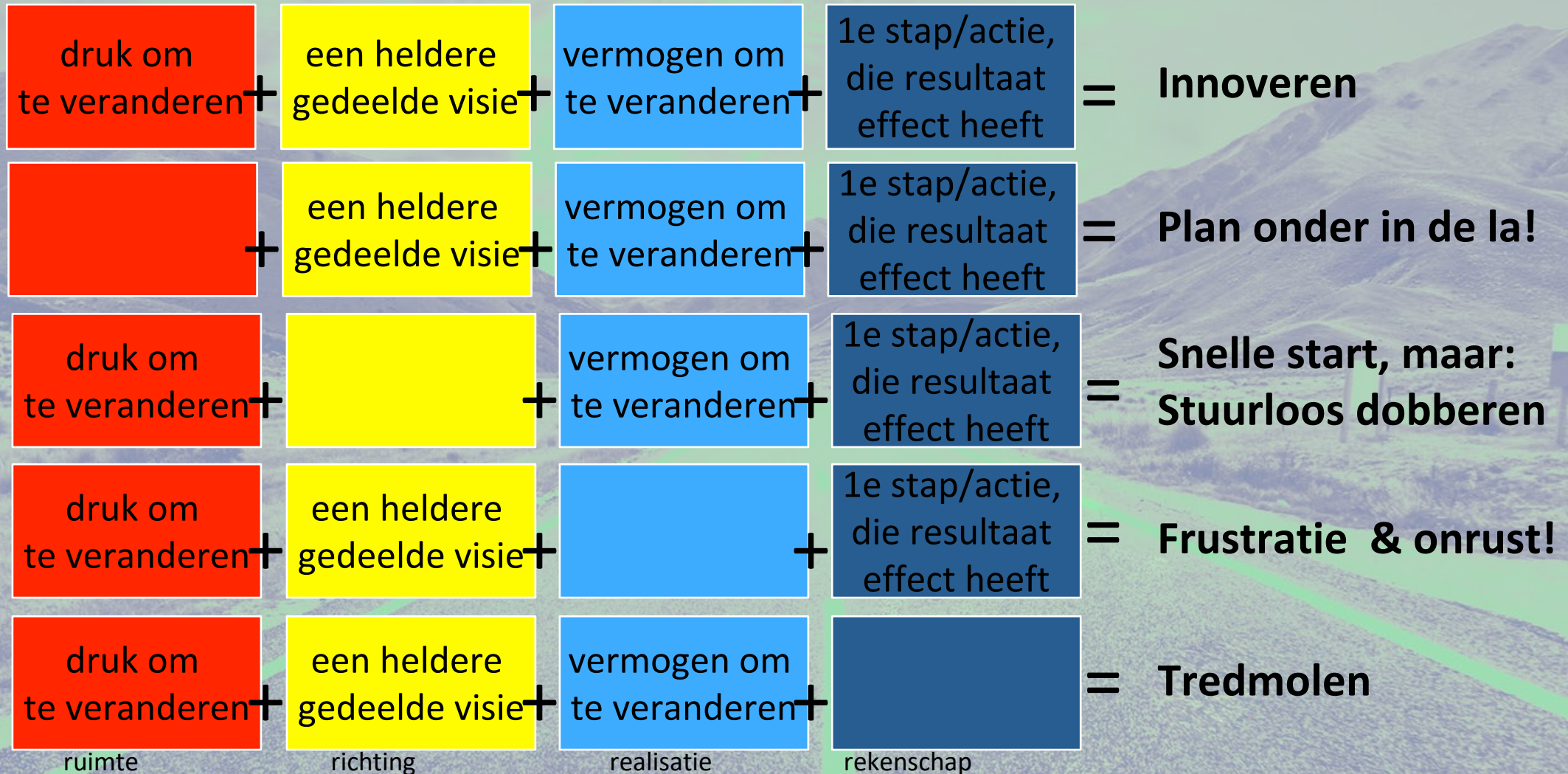

Succesfactor #1: formuleer een helder doel!

A long, straight asphalt road stretches from the foreground into the distance, flanked by dry, grassy fields. In the background, there are rolling hills and mountains under a cloudy sky. The overall scene is a vast, open landscape.

Slechts **11%** van alle mensen
heeft een **HELDER**
doel of *PURPOSE*

Uit de oude doos: de basis van innovatie & verandering:

**“THE GREATEST THREAT TO
OUR PLANET IS THE BELIEF
THAT SOMEONE ELSE WILL
SAVE IT.”**

- Robert Swan, Pole Traveler

AI IS **GEEN** BEDREIGING.

Maar let op de mensen die AI
slimmer en sneller
benutten dan jij!

Alpha
(Born 2013-2025)

Gen Z
(Born 1997-2012)

Millennials (Gen Y)
(Born 1981-1996)

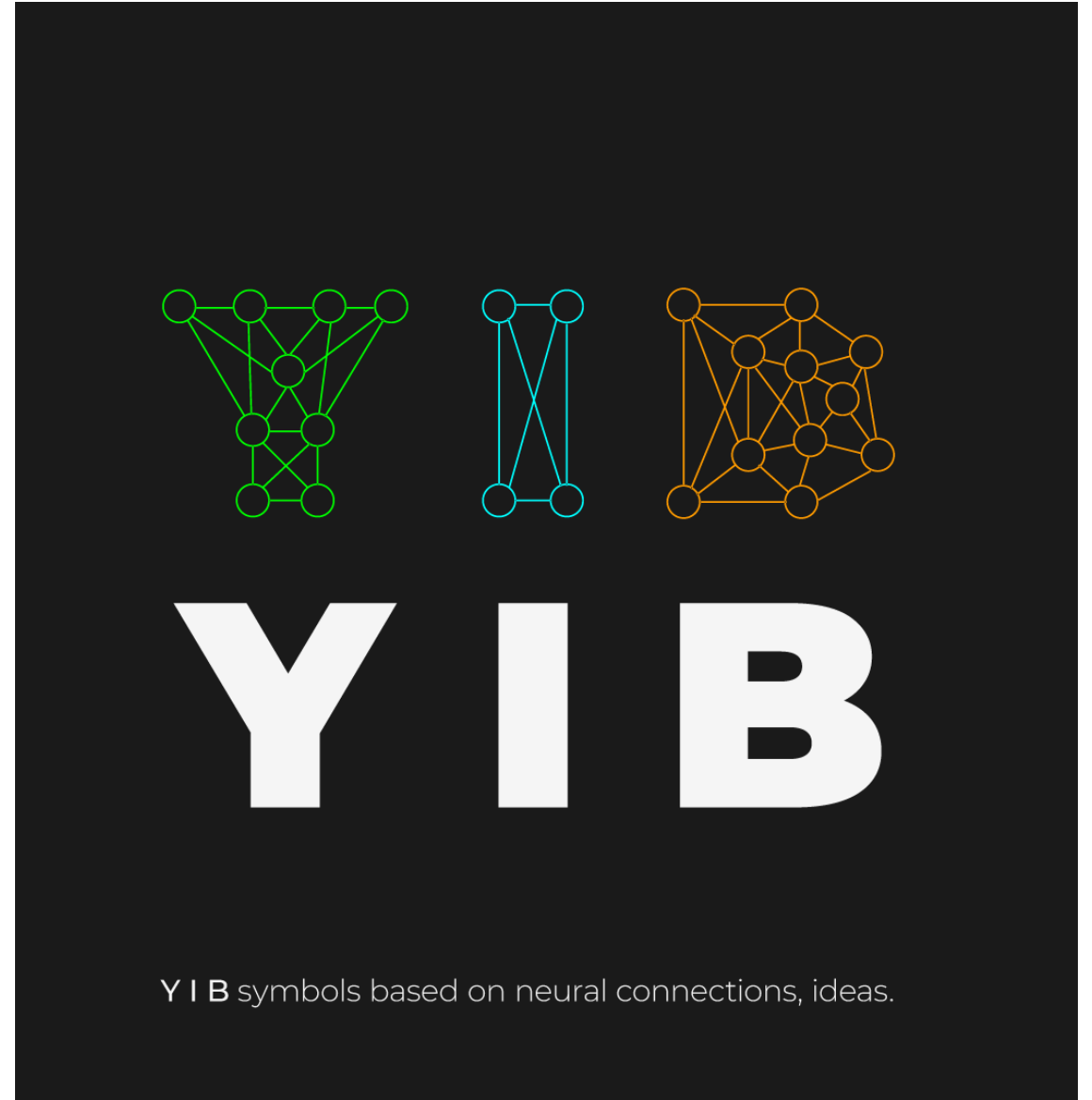
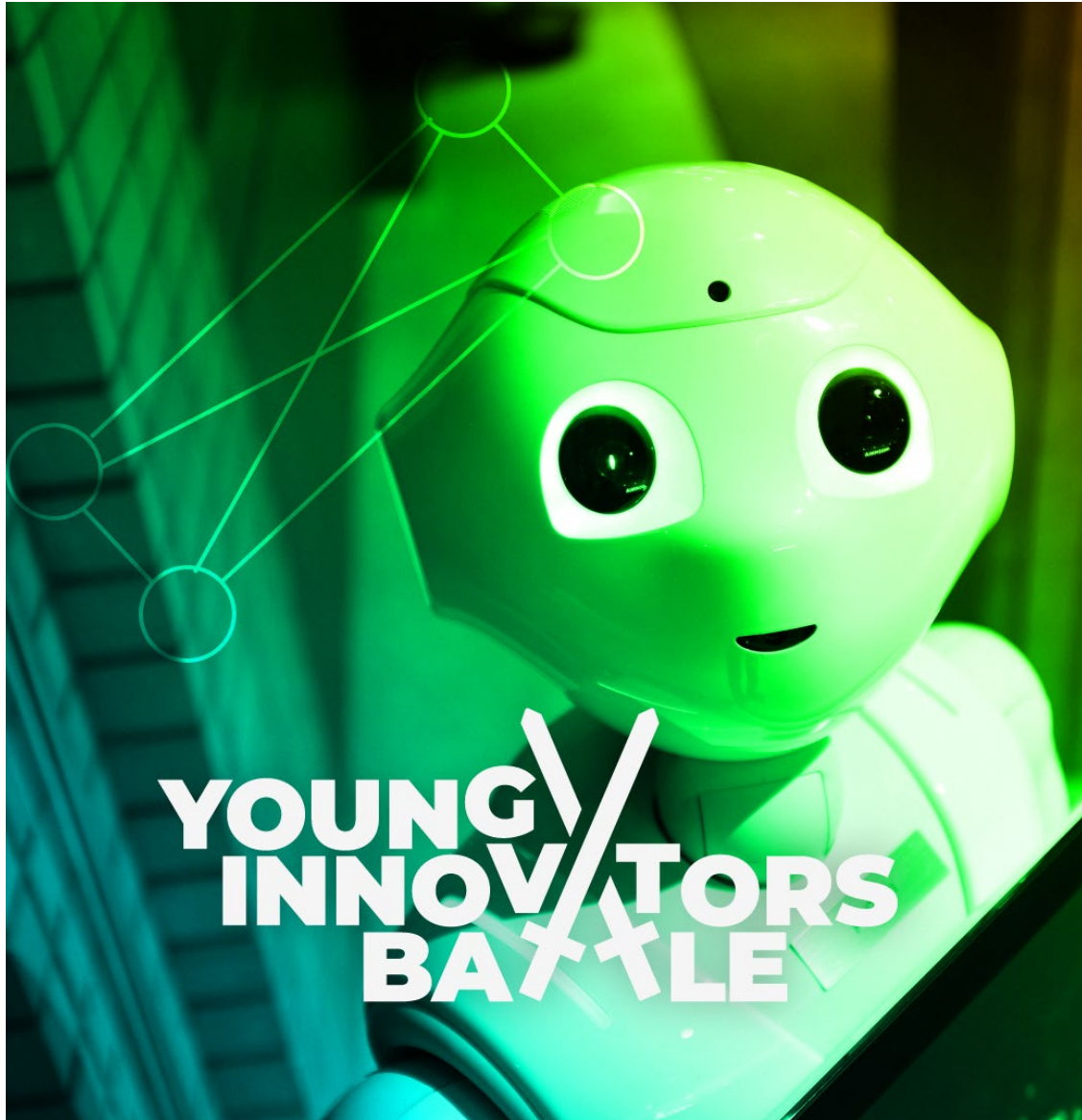
Gen X
(Born 1965-1980)

Boomers
(Born 1946-1964)

Silent
(Born 1928-1945)

A man in a dark suit is holding a white frame in front of his face. Inside the frame, a younger version of the same man is visible, looking upwards with a thoughtful expression. The background is a plain, light color.

Laten we niet met onze wijsheid van
gisteren, jongeren de dromen van
morgen afnemen....

**YOUNG
INNOVATORS
BATTLE**

**YOUNG
INNOVATORS
BATTLE**

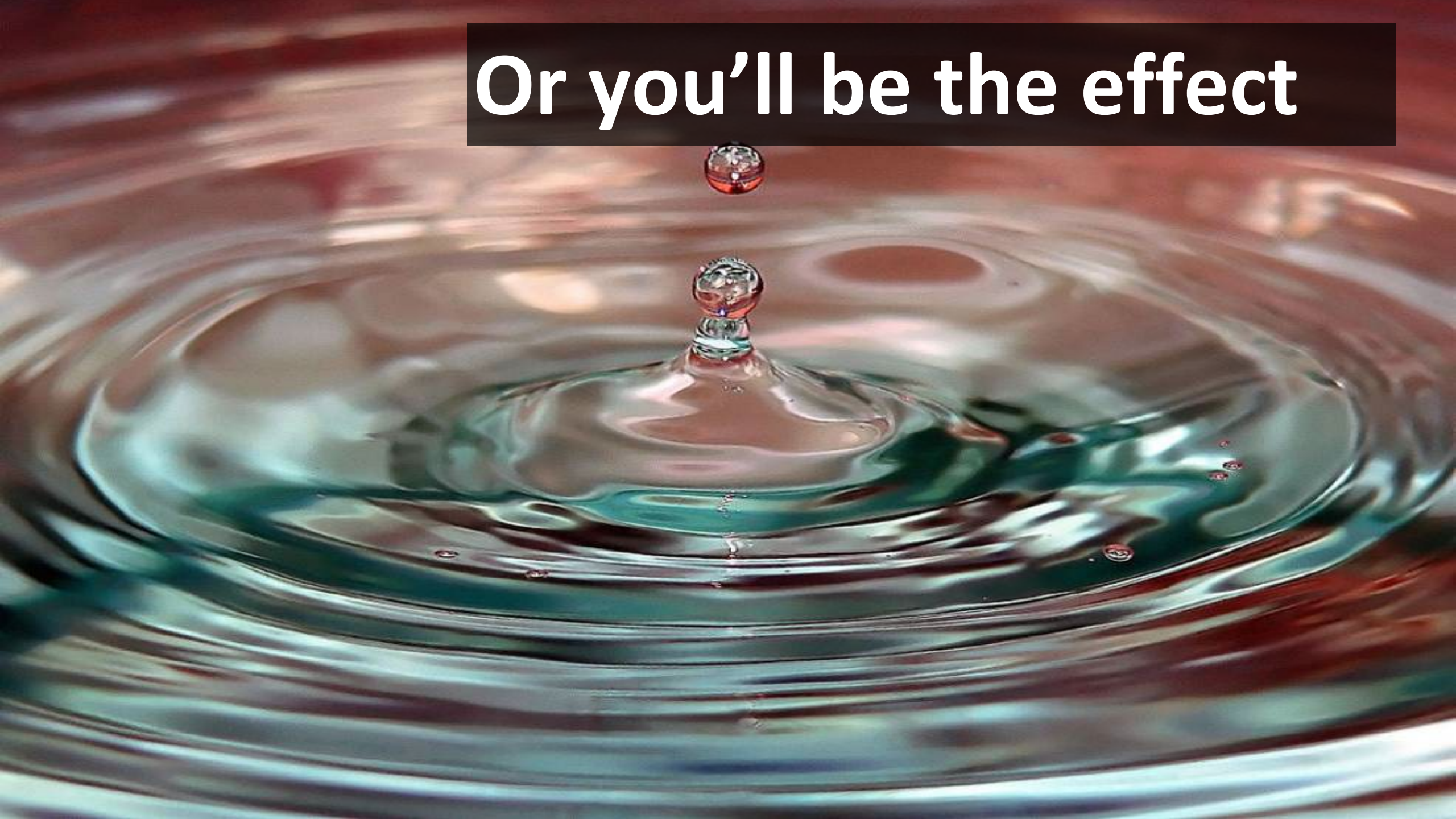
**“Culture eats strategy
for Breakfast!”**

***“Maar (je eigen!) gedrag vreet cultuur
als een snack...”***

A close-up photograph of a chrome faucet. A single, large drop of water is suspended from the spout, hanging in a teardrop shape. The faucet is highly reflective, showing bright highlights and reflections of the surrounding environment. The background is a plain, light-colored wall.

Be the cause...

Or you'll be the effect

ONDERNEMEN MET **IMPACT** *doe je **samen***

HEEL VEEL
SUCCES!
(en plezier...😊)

Annemarie van der Wees

Senior Projectleider LLO en inclusie

Lectoraat Employability Transition,
Hogeschool Saxion

- Het nut van informeel leren en de kracht van Learning Community's

“Het leren in Learning
Communities voor het
MKB?”

Annemarie van der Wees

Het versterken van een toekomstbestendige arbeidsmarkt

1. Wendbare medewerkers	Stimuleren van eigen regie
2. Lerende organisaties	Stimuleren van een leercultuur
3. Leerrijke omgeving waarin iedereen de kans krijgt om mee te doen	Stimuleren van ontwikkeling in leer-en innovatie communities

EEN LERENDE ORGANISATIE

Wat betekent de wendbare medewerker?

WETEN

Inzicht op de mogelijkheden en hun eigen skills

WILLEN

Gemotiveerd zijn om ontwikkelstappen te zetten

KUNNEN

Ontwikkelstappen in haalbare doelen gieten

DURVEN

Zelfvertrouwen hebben om stappen te zetten

MOGEN

Ruimte krijgen vanuit de organisatie

MOETEN

Omdat de wereld continu verandert is ontwikkeling belangrijk

DOEN

Leren door te doen!

Learning Communities: een multi-level perspectief

Endedijk, 2022

Ecosysteem van publiek en private partners, die samenkomen om aan een (maatschappelijke) uitdaging te werken.

Nano-LCs: korte gezamenlijke opdracht waarin onderwijs (studenten), bedrijfsleven, onderzoek samen werken

Challenge based /micro learning communities: medewerkers bedrijven + experts kennisinstututen leren & innoveren rondom concrete uitdaging

Learning Communities: voorbeelden

- LC ontwikkeling traineeship Hostmanship (Droste)
- LC Logistieke sector: inrichting van het werkproces (Labora)
- Implementatie van een nieuwe sorteermachine (MSG)
- Werkproces bouwsector (kantoor en uitvoering (Moekotte))

Voordelen van een leercultuur

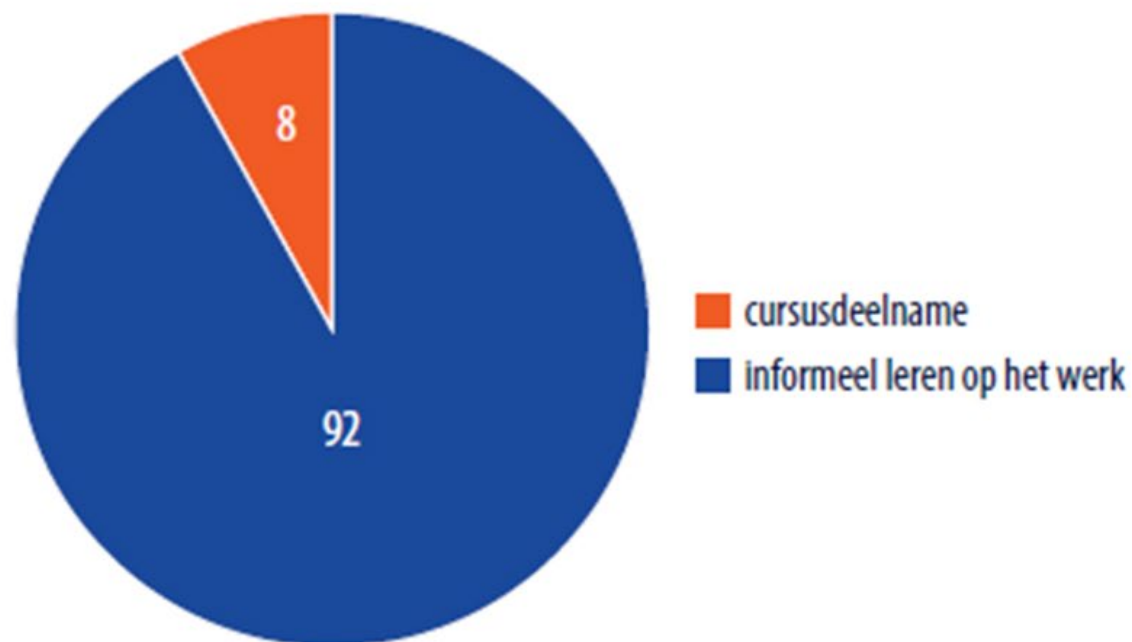

Bouwstenen van een leercultuur

Het meeste leren vindt informeel plaats

Totale leertijd op het werk onderverdeeld voor een gemiddeld persoon

Bron: LLO-Enquête 2024

Maastricht University

ROA

katalysator

Informeel leren

1. Leren van elkaar

2. Relevantie en context

3. Praktische vaardigheden

4. **Zelfgestuurd leren:** Informeel leren wordt meestal door het individu zelfgestuurd, wat betekent dat mensen controle hebben over wat, hoe en wanneer ze leren.

5. Het leidt tot **betere ontwikkelvragen** voor formele ontwikkeling.

Hans Lenderink

Ondernemershuis

- Krachtig MKB

Welkom bij **Be Boost!**

28 november 2024

*“...samenwerken en
samen sterker in een
uitdagende tijd...”*

 www.krachtigmkb.nl

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

is een **initiatief** van:

Apeldoorn

ondernemershuis
regio stedendriehoek

gemeente
Deventer

Regio
Stedendriehoek
Apeldoorn • Deventer • Zutphen

provincie
Overijssel

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

- **Aanjagen** van starters en ondernemersklimaat
- **Ecosysteem** voor startups en scale-ups
- Ondernemen in **zwaar weer**
- **SDG House** Stedendriehoek
- **Informatievoorziening** voor ondernemers
- **Netwerkklocatie** met onderwijs, bedrijfsleven en overheid

Waar werken we aan?

- Ondernemersondersteuning op 4 thema's
- Intensievere en structurele samenwerking met Provincie Overijssel
- Het mkb in de regio versterken en laten groeien: actieplan EZK 2024-2028 voor Deventer, Apeldoorn en Regio Stedendriehoek

“Ondernemers zijn de sleutel tot een toekomstbestendige regio. Samen zetten we stappen richting een duurzame en inclusieve economie”

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Vertrekpunt

Krachtig MKB

Wist je dat...:

- ...80% van de bedrijven in onze regio minder dan 10 medewerkers heeft?
- ...en 98% minder dan 50 medewerkers?
- ...het mkb met ruim 40.000 bedrijven voor ruim 240.000 banen zorgt?
- ...het mkb daarmee de motor van de economie is?
- ...een groot deel van het mkb moeilijk mee kan komen in diverse transities?
- ...er ongeveer 5.000 regelingen voor mkb-ers beschikbaar zijn?

Bronnen: KvK – LISA – Rabobank

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Vertrekpunt

Krachtig MKB

Constateringen advies “Dienstbare Dienstverlening” van Nederlands Comité voor Ondernemerschap:

- Mkb is de motor van complexe en noodzakelijke transitie's
- Dienstverlening van overheden sluit onvoldoende aan op de vraag van ondernemers
- Groot en divers aanbod dat mkb-ondernemers door bomen het bos niet meer zien

Vertrekpunt

Krachtig MKB – Pilot Actieagenda EZK 2024-2028

Doel van deze agenda: dienstverlening aan de individuele mkb'er verbeteren door korte termijnacties en structurele versterking van ondernemersdienstverlening.

Met **Krachtig MKB** maken we **ondersteuning eenvoudiger** en **toegankelijker**. Wij helpen ontdekken waar jouw uitdagingen en kansen zitten. Eén aanspreekpunt voor jouw vragen, jouw persoonlijke gids in de “lokettenjungle”.

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Vertrekpunt

Krachtig MKB – Staat van het mkb

In 2023 zagen veel mkb-bedrijven de winst voor derde jaar op rij afnemen. Bij 54% ging vorig jaar de winst achteruit, bij bijna 40% halveerde de winst zelfs. De omzetsijging is bij veel kleine mkb-bedrijven kleiner dan de inflatie, stelde SRA, een netwerkorganisatie van accountantskantoren, vast. (bron: SRA-BIZ)

Veel ondernemers zien hun **winst onder druk** staan door **stijgende kosten**. Wij **helpen** je om **financiële ruimte** te creëren, bijvoorbeeld door **slimmer** om te gaan met **subsidies** en **innovatie**.

Ambitie

Regio Stedendriehoek

“Met **Krachtig MKB** willen we **8.000** ondernemers **activeren** en **4.000** actief **ondersteunen** bij groei en innovatie. Samen maken we de regio sterker.”

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Krachtig MKB

regio Stedendriehoek

‘...Krachtig MKB is er voor jou als ondernemer met praktische oplossingen, toegang tot experts en concrete ondersteuning, zodat jij stappen kunt zetten naar een succesvolle toekomst...’

Krachtig MKB

regio Stedendriehoek

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Krachtig MKB

regio Stedendriehoek

Wij ondersteunen je bijvoorbeeld bij het vinden van subsidies, versterken van je digitale strategie of oplossen van personeelsvraagstukken.

- **Onafhankelijke** en **op maat begeleiding** bij uitdagingen en kansen
- **Ondersteund** door **lokale overheden** en **ondernemersorganisaties**
- **Toegang** tot een **breed netwerk** van **experts** en **partners**

Krachtig MKB

regio Stedendriehoek

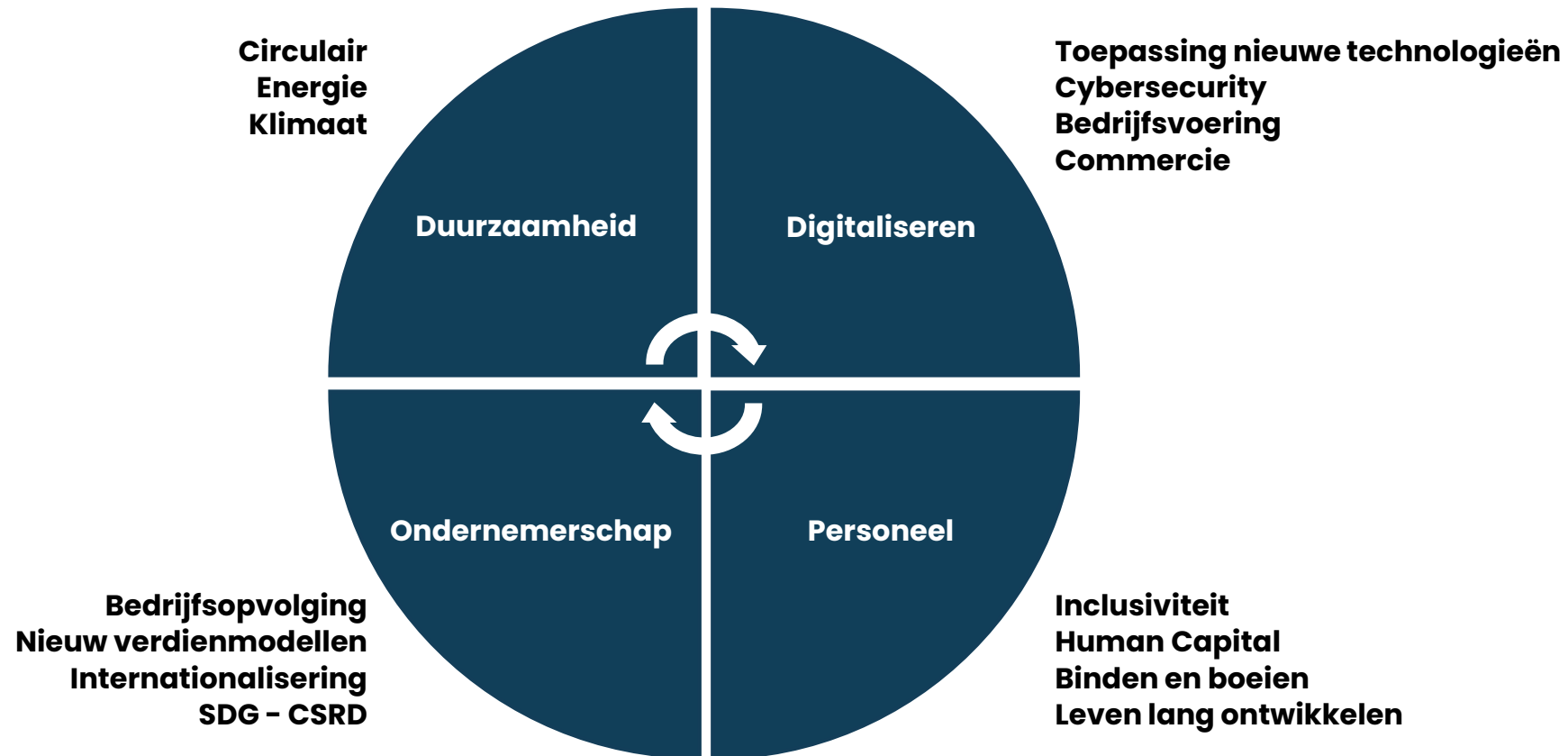
Wat kunnen we betekenen?

- Persoonlijke gesprekken met ervaren adviseurs
- Praktische stappenplannen en concrete vervolgondersteuning
- Inzicht in subsidies en financieringsmogelijkheden
- Verbinding met een krachtig netwerk van lokale experts en partners

Krachtig MKB

Uitdagingen van het mkb

Krachtig MKB

Onze aanpak

We starten met een intakegesprek om jouw uitdagingen in kaart te brengen, maken een plan op maat en koppelen je aan de juiste experts

- **Intakegesprek:** Samen brengen we jouw uitdagingen en kansen in kaart
- **Maatwerkadvies:** Praktische oplossingen afgestemd op jouw situatie
- **Netwerkconnecties:** Verbinding met relevante partners en experts
- **Implementatie:** Ondersteuning door het netwerk bij het uitvoeren van jouw plannen.

Krachtig MKB

Voordelen voor ondernemers

Je bespaart tijd en middelen, versterkt je concurrentiepositie en zet met vertrouwen stappen richting de toekomst

- Tot inzicht komen door spargesprek met ervaren Krachtig MKB adviseur
- Besparing tijd en middelen met direct toepasbare adviezen
- Versterkte concurrentiepositie door duurzame en digitale oplossingen
- Met vertrouwen en zekerheid groeien naar de toekomst

Krachtig MKB

Succesverhalen

- In 2024 al **140 ondernemers** kunnen **ondersteunen** met **concrete vervolgstappen**
- **Groei** door **subsidie** en **begeleiding** met **export**
- **Verbonden** met andere **ondernemers** – nieuwe **samenwerkingen**
- **Cyberweerbaarheid** verbeterd
- **Begeleiding** bij **opvolging** binnen **familie**
- **Geholpen** met **financiële inzichten** en **kostenbeheersing**

Krachtig MKB

Start vandaag met jouw toekomst

Laat je bedrijf niet stilstaan terwijl de wereld vooruitgaat. Samen maken we jouw bedrijf klaar voor de toekomst.

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

Krachtig MKB

Start vandaag met jouw toekomst

Wil jij weten hoe wij je kunnen helpen?

Kom na de **sessie** of tijdens de **borrel** naar **Hans, Toby, Jorine** voor een afspraak.

Of plan een **gesprek** via onze website: **krachtigmkb.nl**

KRACHTIG MKB
REGIO
STEDENDRIEHOEK

PAUZE

Sjoerd de Vries

Associate lector Human Capital
Hogeschool Saxion Werk

- Techniek om onbenut
arbeidspersoneel in te zetten
voor het MKB

Technohub Inclusieve Technologie

Regio Apeldoorn

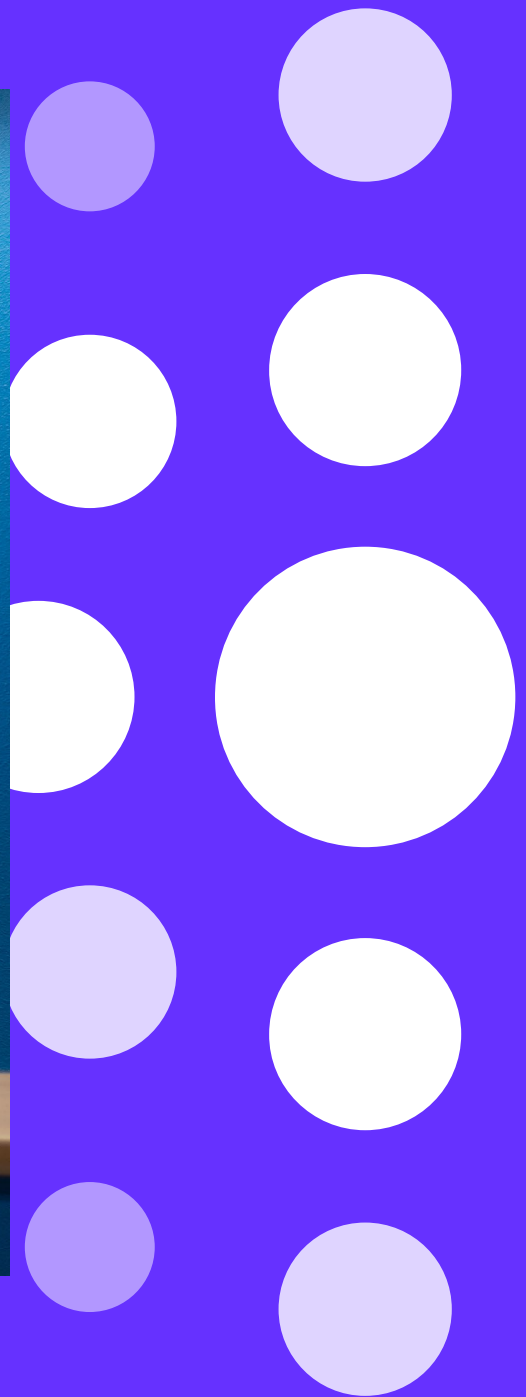
Veluwe- Stedendriehoek

Presentatie Be Boost symposium

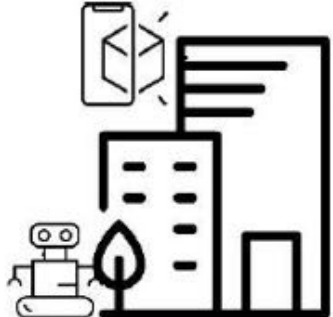
Sjoerd de Vries

Lysanne Scheijbeler

Technologische kennisinstuten

Opleidingen & scholing

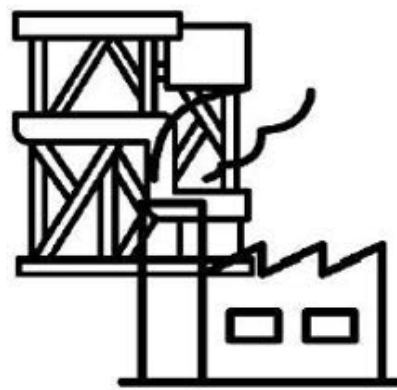

Productief met Technologie

Hybride leren met inclusieve technologie, voor Future Tech Jobs

"Arbeidspotentieel" die hulp nodig heeft:

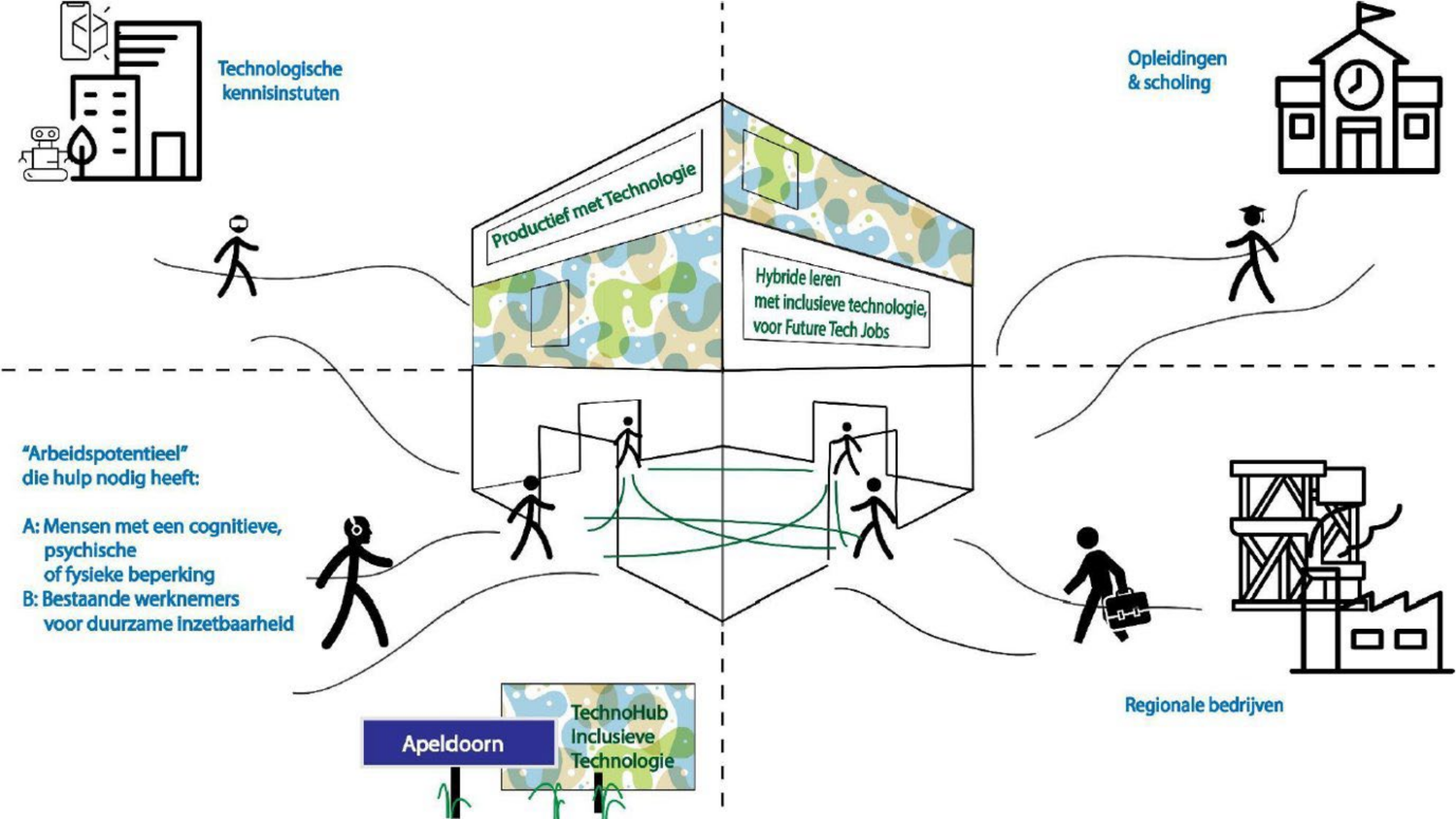
- A: Mensen met een cognitieve, psychische of fysieke beperking
- B: Bestaande werknemers voor duurzame inzetbaarheid

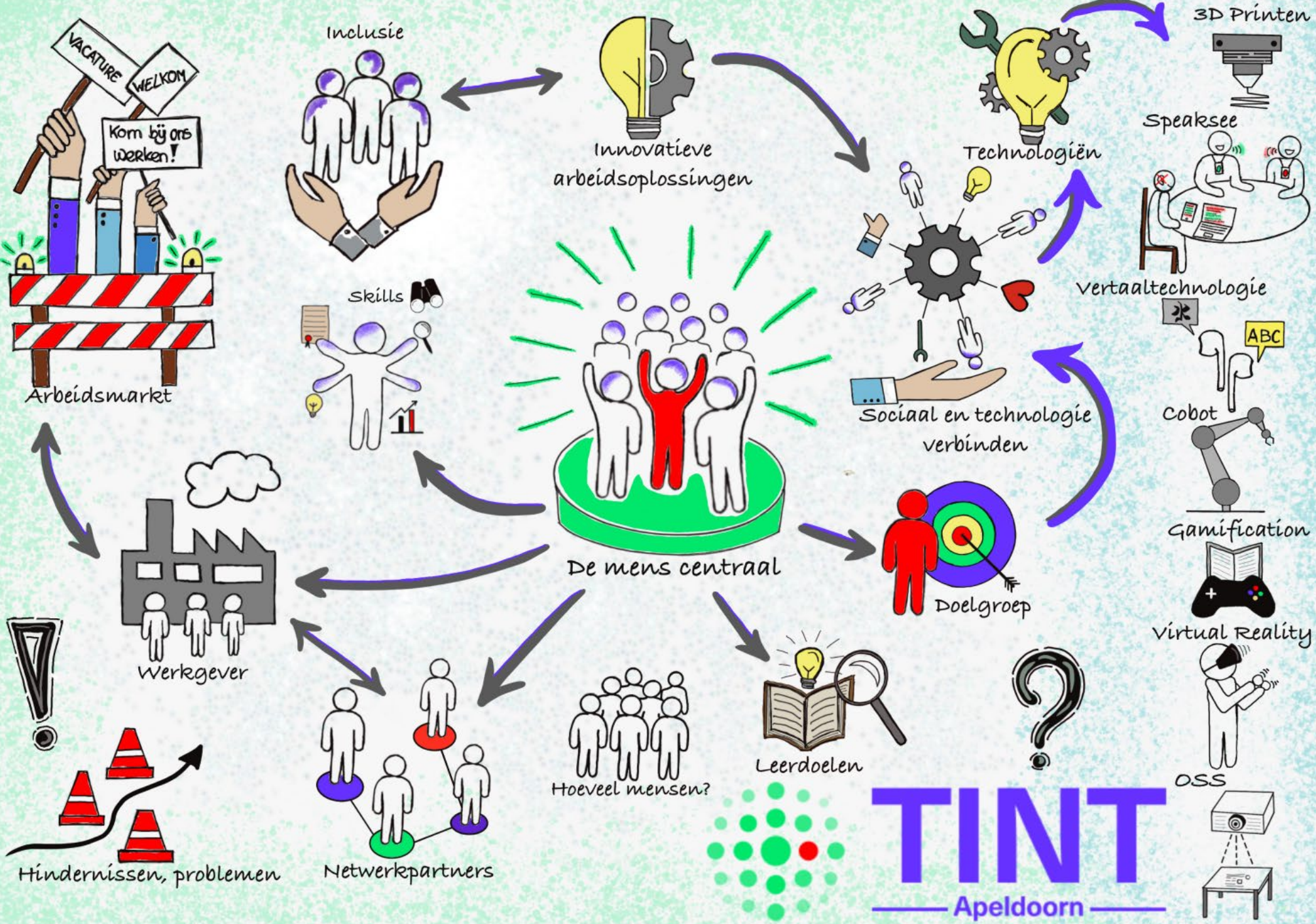

Regionale bedrijven

Apeldoorn

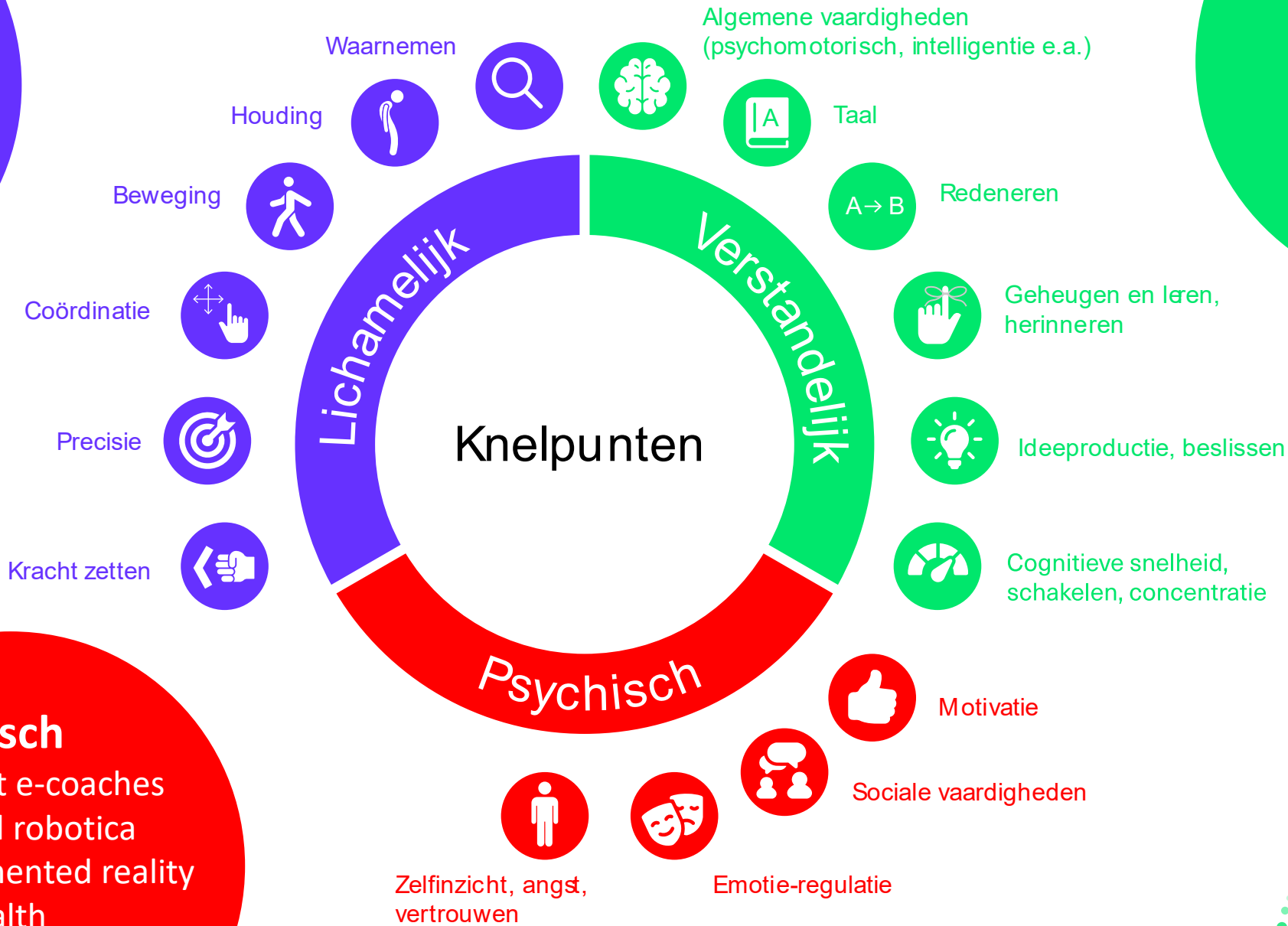
TechnoHub Inclusive Technologie

Lichamelijk

- Cobots
- Telerobotica
- Exoskelletten
- Personalized interfaces
- ...

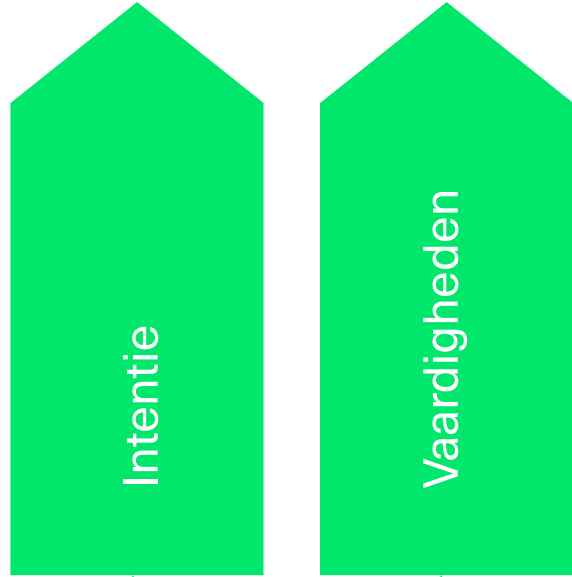

Verstandelijk

- Augmented reality
 - Beamer
 - Smart glasses
 - Hololens
- Personalized user interfaces
- ...

Psychisch

- Smart e-coaches
- Social robotica
- Augmented reality
- e-Health
- ...

Tech I

Virtuele jobcoaches
(Motiveren en volhouden)
Virtual omgeving/ VR
(Oefenen zoekvaardigheden,
comm en sociale vaardigheden)
Aangepaste digitale platforms
ICT middelen (Video-CV)

Tech II

Taak ondersteuning
Fysiek
Cognitief
Sociaal

Tech III

Gepersonaliseerde
leefstijlcoaches
E-health interventies
wearables (o.a. fitbit)

Tech IV

E-learning
informeel leren via
Serious gaming
Happy Worker
engagement game

Tech V

Overlap
Technologiegroep
I & II OSS

Virtual Reality

Virtual Reality (VR) biedt optie mensen te laten ervaren in 3D

- Vooraf een beter beeld van bedrijf en functies
- Biedt voorspelbaarheid en vergroot zelfredzaamheid

Operator Support System

- Geavanceerde projectie- en sensortechnologie om complexe taken te vereenvoudigen
- De projectie in combinatie met sensoren draagt bij aan efficiëntie en hogere kwaliteit

Exoskelet

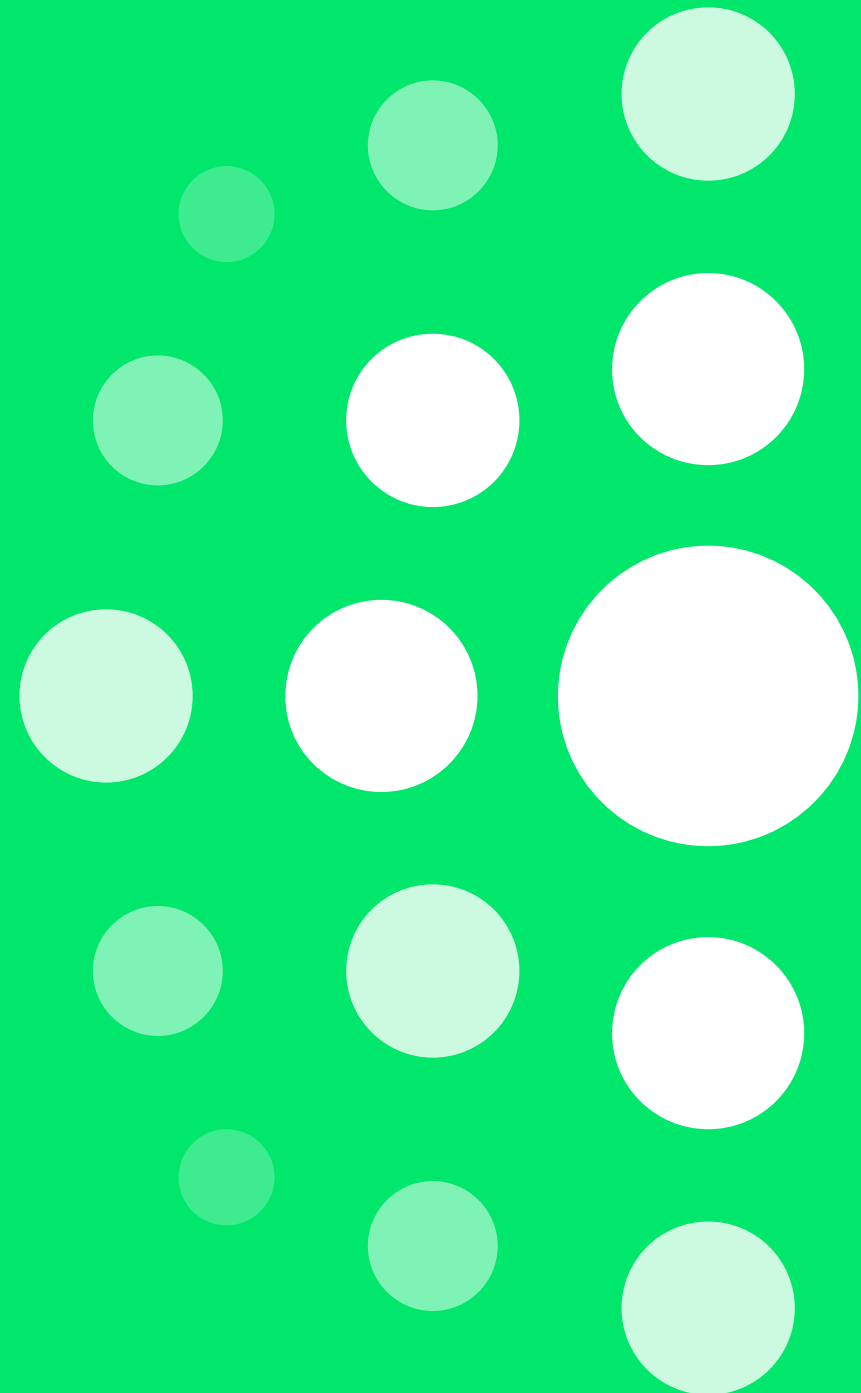
Een exoskelet is een draagbaar skelet dat de drager zelf aanstuurt

Het skelet helpt met:

- actief of passief tillen
- bij voorovergebogen werk of bij fysiek belastende, repeterende werkzaamheden

Als TINT maken inclusief en duurzaam werken makkelijker

- Proeverijen
- Ontbijtsessies
- Formats
- Workshops
- Technologie lenen
- Trainingen en begeleiding
- Vraagbaak
- Introduceren en kennismaken bij bedrijven

Bert Jimmink

Practoraat DEC

Data-Energietransitie-Circulariteit

- Voorbeelden van het nut van praktisch onderzoek bij het MKB

SYMPOSIUM BE BOOST

VOORBEELDEN VAN HET NUT VAN PRAKTISCH ONDERZOEK BIJ HET MKB

Aventus

De school waar jij 't maakt

BERT JIMMINK: PRACTOR AVENTUS

ONDERZOEK/ PROJECT ALS LEERMODEL

KLASSIEKE LEER MODEL:

- DOCENT VERTELT EN DE STUDENT LUISTERT
- MEESTAL INGESTOKEN VANUIT DE THEORIE
- DAARNA VOLGT DE PRAKTIJK
- PLANNING VAN DE ONDERWERPEN LIGT VAST

ONDERZOEK/ PROJECT ALS LEERMODEL

PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK ALS MODEL:

- **AANSLUITEN BIJ ACTUELE (PRAKTIJK-)VRAAGSTUKKEN**
- **PRAKTIJK IS HET UITGANGSPUNT**
- **THEORIE VOLGT DE PRAKTIJK**
- **PLANNING VAN DE ONDERWERPEN LIGT NIET VAST**
- **DOCENT STUURT OP LEERPROCES, NIET OP DE INHOUD**

DE ROL VAN HET PRACTORAAT

PRACTORAAT = KENNIS EXPERTISE PLATFORM

- **EXPERTISEPLATFORM VOOR PRAKTISCHE INNOVATIE / KENNISUITWISSELING MET RUIMTE VOOR DE ONDERWIJSINSTELLING OM ZICH TE PROFILEREN**
 1. **NADRUK OP VAKINHOUDELIJKE VERNIEUWING**
 2. **NADRUK OP DIDACTISCHE VERNIEUWING**
 3. **CO-CREATIE TUSSEN ONDERWIJS, ONDERZOEK EN DE BEROEPSPRAKTIJK**

PRACTORAAT DATA,
ENERGIETRANSITIE
EN CIRCULARITEIT

PRACTORAAT DATA,
ENERGIETRANSITIE
EN CIRCULARITEIT

PRACTORAAT DATA,
ENERGIETRANSITIE
EN CIRCULARITEIT

MEERWAARDE VOOR BEDRIJFSLEVEN ?

1. ACTUELE ONDERWERPEN DIE DE AANSLUITING VERBETEREN TUSSEN ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

2. DE BEROEPSPRAKTIJK BEPAALD MEDE DE ONDERWERPEN/THEMA'S IN EEN OPLEIDING

3. ZOWEL BEROEPSPRAKTIJK ALS SCHOOL ONTWIKKELEN ZICH OP ONDERDELEN/ONDERWERPEN

4. ??

Aventus

De school waar jij 't maakt

PRAKTIJKVOORBEELDEN

1. **OMBOUW DIESEL TRACTOR NAAR H₂ (WATERSTOF BRANDSTOFCEL)**
2. **H₂ MAKEN UIT KOEIENURINE**
3. **ELEKTRO TRAININGSBORD VOOR MONTEURS**
4. **TESTBANK VOOR HEFTRUCK ELEKTROMOTOR**
5. **FACILITATOR BIJ LEERKRINGEN (LEARNING COMMUNITY)**

VRAAGSTELLING AAN AANWEZIGEN ?

1. **LENEN ZICH WERKZAAMHEDEN BINNEN UW ORGANISATIE VOOR PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEK ?**
2. **WELKE BIJDRAGE VANUIT PRACTORAAT ZOU U KUNNEN HELPEN ?**
3. **HOE SCHAT U DE MEERWAARDE VOOR DE EIGEN ORGANISATIE IN DOOR MIDDEL VAN ONDERZOEK ?**
4. **WANNEER JE KIJKT BINNEN DE EIGEN ORGANISATIE, ZOU ONDERZOEK/PROJECTEN INTERESSANT KUNNEN ZIJN?**

Bert Jimmink

Bedankt voor uw aandacht!

VRAGEN ?

Aventus
De school waar jij 't maakt

Sjoerd Westra

Technohub Technieklab

TechniekFabriek

- Waarom iedere Mkb'er zich aan zou moeten sluiten bij een (Techno-)Hub

“Waarom een Technohub
belangrijk is voor een
ondernemer”

In het kort: Coöperatie TechniekFabriek Zutphen

Van, voor, door ondernemers

Wat is een Techno Hub?

- Een fysieke plek waar ondernemers, onderwijs en overheid samenkomen
 - Een leer- en experimenteeromgeving gericht op innovatie en techniek
 - Praktijkomgeving (contextrijke omgeving) voor studenten en lerende werknemers (LLO)
-

Faciliteiten voor MKB, samen leren

- Faciliteren van een passende manier van leren,
DOEN!
 - Flexibele inzet van machines en apparatuur
 - Directe verbinding met beroepsonderwijs
 - TINT en Transitiehuis
-

Innovatie en ondernemerschap

- Samen kun en wil je sneller groeien
 - Onderzoeksopdrachten en leerkringen
 - Stimuleert ondernemerschap en ondersteunt startups
 - Regionale en bovenregionale afstemming voor samenwerking en innovatie
-

Waarom aansluiten?

- Je neemt je verantwoordelijkheid als ondernemer
 - Toegang tot een netwerk, faciliteiten en innovatiekansen
 - Samenwerking met onderwijs en overheid
 - Een unieke kans om impact te maken, bijdragen aan innovatie, samenwerken en economische groei
-

1. Fysieke plek

5. Ontmoeting en samenwerking

2. Onderwijs en leren

4. Innovatie en promotie

3. Arbeidsmarkt en MKB

Dit is een Technohub!

1. Fysieke plek

- Dichtbij
- Shared facilities
- Regionale en bovenregionale afstemming

2. Onderwijs en leren

- Leer- en experimenteeromgeving
- Contextrijke omgeving
- Studenten
- Lerende werknemers
- LLO (Leven Lang Ontwikkelen)
- Relatie met het beroepsonderwijs

3. Arbeidsmarkt en MKB

- Potentiële werknemers
- MKB faciliteren
- Onbenut arbeidspotentieel geschikt maken
- Van werk naar werk begeleiden
- Onderzoeksopdrachten voor bedrijven
- Stimuleren van ondernemerschap

5. Ontmoeting en samenwerking

- Ontmoeten
- Faciliteren leerkringen (Learning Community)
- Regionaal en bovenregionaal samenwerken

4. Innovatie en promotie

- Techniek te promoten
- Steunen van startups
- Gezamenlijke agenda

Wat doet een Technohub!

1. Fysieke plek

- Dichtbij
- Shared facilities
- Regionale en bovenregionale afstemming

2. Onderwijs en leren

- Leer- en experimenteeromgeving
- Contextrijke omgeving
- Studenten
- Lerende werknemers
- LLO (Leven Lang Ontwikkelen)
- Relatie met het beroepsonderwijs

3. Arbeidsmarkt en MKB

- Potentiële werknemers
- MKB faciliteren
- Onbenut arbeidspotentieel geschikt maken
- Van werk naar werk begeleiden
- Onderzoeksopdrachten voor bedrijven
- Stimuleren van ondernemerschap

5. Ontmoeting en samenwerking

- Ontmoeten
- Faciliteren leerkringen (Learning Community)
- Regionaal en bovenregionaal samenwerken

4. Innovatie en promotie

- Techniek te promoten
- Steunen van startups
- Gezamenlijke agenda

Relatie met het MKB

BOOST YOUR ENERGY

